

Επιζήσασα έμφυλης βίας, μετά απο έξι χρόνια στην Ελλάδα και πέντε απορριπτικές αποφάσεις επι του αιτήματός της για άσυλο, επανενώνεται με τον ενήλικο γιό της στη Γαλλία.

Έχοντας υποστεί διαρκή δίωξη, λόγω φύλου (ακρωτηριασμός γεννητικών οργάνων, εξαναγκαστικός γάμος, ενδοοικογενειακή βία) στην χώρα καταγωγής της και πάσχουσα από HIV, η Aisha¹ αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την Ακτή Ελεφαντοστού. Το 2018 μέσω Τουρκίας, εισήλθε στην Ελλάδα και υπέβαλε αρχικό αίτημα ασύλου ενώπιον του ΠΓΑ Σάμου. Δεδομένης της ευαλωτότητάς της, η υπόθεσή της παραπέμφθηκε ώστε να εξεταστεί με βάση την κανονική διαδικασία απο² το ΠΓΑ Θεσσαλονίκης. **Το αίτημά της αυτό απορρίφθηκε σε πρώτο και δεύτερο βαθμό.**

Μετά την απορριπτική απόφαση, εντάχθηκε σε διαδικασία ταυτοποίησης θυμάτων βασανιστηρίων. Τα στοιχεία του ιστορικού της και κυρίως το γεγονός της υποβολής της σε ακρωτηριασμό γεννητικών οργάνων, σε παιδική ηλικία, οδήγησαν στην πιστοποίησή της ως θύμα βασανιστηρίων. Με βάση το νέο αυτό στοιχείο υπέβαλε μεταγενέστερο αίτημα ασύλου, το οποίο απορρίφθηκε επίσης, επι της ουσίας, καθώς τόσο η Υπηρεσία Ασύλου όσο και η Αρχή Προσφυγών έκριναν ότι ο ακρωτηριασμός γεννητικών οργάνων και η ενδοοικογενειακή βία δεν συνιστούν λόγους δίωξης. **Η Equal Legal Aid ανέλαβε την προσφυγή της και κατόπιν απόρριψης αυτής, την αίτηση ακύρωσης και αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθήνας.**

Εν αναμονή της δικαστικής απόφασης, η Aisha, με τη συνδρομη της Equal Legal Aid, υπέβαλε αίτημα οικογενειακής επανένωσης για ανθρωπιστικούς λόγους,³ με τον μεγαλύτερο, ενήλικο γιό της στην Γαλλία. Μετά από μια απορριπτική απόφαση από τις γαλλικές αρχές και την υποβολή αιτήματος επανεξέτασης από την ελληνική πλευρά, η αίτησή της για οικογενειακή επανένωση έγινε δεκτή. **Έτσι, ενάμιση περίπου χρόνο μετά την υποβολή της αίτησης (για οικογενειακή επανένωση) και έξι χρόνια μετά την είσοδό της στην Ελλάδα, τον Δεκέμβριο του 2024, η Aisha ταξίδεψε για το Παρίσι.**

1. Το όνομα της αιτούσας έχει αλλάξει.

2. Αρ. 43 Ν.4939/2022

3. Αρ. 17 παρ. 2 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 (Κανονισμός Δουβλίνο)

Η ως άνω απόφαση αποτελεί σχεδόν εξαίρεση στο πλαίσιο του Κανονισμού Δουβλίνο, καθώς η επανένωση μεταξύ ενηλίκων, μη συζύγων είναι σπάνια. Φαίνεται πως η κατάσταση της υγείας της αιτούσας (πάσχουσα απο HIV), έπαιξε κρίσιμο ρόλο στην λήψη αυτής της απόφασης απο τις γαλλικές αρχές. Παρά την θετική έκβαση της υπόθεσης, θα πρέπει να υπογραμμιστεί η αναποτελεσματικότητα του ελληνικού συστήματος ασύλου (Υπηρεσίας Ασύλου και Αρχής Προσφυγών) να προστατεύσουν την αιτούσα αποδίδοντάς της, την ιδιότητα του πρόσφυγα, εξαιτίας της δίωξης λόγω φύλου. Μάλιστα, ενώ εκκρεμούσε η αίτησή της για οικογενειακή επανένωση, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθήνας αποφάνθηκε, εν τέλει, αρνητικά, σχετικά με την αίτηση ακύρωσης. Οι λόγοι δίωξης συμπεριλαμβανομένης της έμφυλης βίας και του ακρωτηριασμού γεννητικών οργάνων κρίθηκαν ως αξιόπιστοι απο την Υπηρεσία Ασύλου. Ωστόσο, η Υπηρεσία Ασύλου, η Αρχή Προσφύγων και τελικά, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθήνας έκριναν οτι δεν υφίσταται βάσιμος και δικαιολογημένος φόβος δίωξης, καθώς:

- Έχοντας ήδη υποστεί μια φορά ακρωτηριασμό γεννητικών οργάνων δεν βρίσκεται πια σε κίνδυνο επανάληψης της πρακτικής. Η διαπίστωση αυτή έρχεται σε ευθεία αντίθεση με την αναγνώριση της πρακτικής ως βασανιστήριο, αναιρώντας τις μακροχρόνιες ψυχολογικές και σωματικές συνέπειες.
- Δεδομένου του θανάτου του κακοποιητή, δεν υφίσταται πλέον κίνδυνος ενδοοικογενειακής βίας.

Ο χειρισμός της παρούσας υπόθεσης απο τις ελληνικές αρχές αποτελεί παράδειγμα αδυναμίας της Ελλάδας να τηρήσει τις διεθνείς υποχρεώσεις της με βάση της Σύμβασης της Γενεύης του 1951, τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης και άλλα δεσμευτικά κείμενα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αντίθετα με το διεθνές δίκαιο, τις Οδηγίες της Ύπατης Αρμοστείας για τους Πρόσφυγες και τη σχετική διεθνή νομολογία, οι ελληνικές αρχές χορήγησης διεθνούς προστασίας απέτυχαν στο να παρέχουν επαρκή προστασία σε μια επιζήσασα πολλαπλών μορφών έμφυλης βίας. Η υπόθεση αυτή όχι μόνο αναδεικνύει την άγνοια-στην καλύτερη περίπτωση-την αμέλεια - στην χειρότερη περίπτωση - των διεθνών νομικών προτύπων απο τις ελληνικές αρχές, αλλά αποδεικνύει και μια συστηματική αποτυχία αναγνώρισης της ευαλωτότητας των επιζώντων έμφυλης βίας. Η υποχρέωση επανάλληψης αφήγησης σκληρών εμπειριών ενώπιον διάφορων αρχών αναδεικνύει μια βαθιά προβληματική διαδικασία, που υποβάλλει τους επιζώντες σε μια συνεχόμενη κακοποίηση. Στην περίπτωση της Aisha, με την άρνηση της προστασίας που δικαιούται, σύμφωνα με το ελληνικό και το διεθνές δίκαιο αλλά και με την υποβολή της σε αναβίωση τραυματικών γεγονότων, το ελληνικό νομικό σύστημα στέλνει ένα ανησυχητικό μήνυμα: η έμφυλη βία δεν λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και οι επιζώντες αυτής αναγκάζονται να αντιμετωπίσουν τους ίδιους κινδύνους, που τους έκαναν να εγκαταλείψουν τις χώρες καταγωγής τους. Η υπόθεση αυτή καταδεικνύει την επείγουσα ανάγκη, η Ελλάδα να ευθυγραμμίσει τις πρακτικές της στον τομέα του ασύλου, με τα διεθνή πρότυπα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να δημιουργήσει ένα σύστημα όπου οι επιζώντες έμφυλης βίας θα αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια, σεβασμό και, κυρίως, θα προστατεύονται.